

Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi

Kent, Kùltür ve Bellek

08-09-10 Mayıs 2025 / İstanbul

İstanbul Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) bölümünün ev sahipliğinde yapılacak olan *Kent, Kùltür ve Bellek* temalı *Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi* bölümümüz tarafından önceki yıllarda yapılmış olan bir dizi bilimsel etkinliğin devamı niteliğini taşıyor. 2019 yılında gerçekleştirilen (Ulusal) *Çevre, Orman ve Sosyal Bilimler Sempozyumu*’nda bölüm öğretim üyesi Prof. Dr. Akile Gürsoy’un yürütücülüğünde orman köyleri üzerine yapılan TÜBİTAK destekli araştırmanın sonuçları tartışılmıştı. Pandemi dönemine denk gelmesi nedeniyle çevrim içi düzenlenen diğer iki sempozyumdan 2021 yılındaki (Uluslararası) *Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu*’nda evlere kapanılan bir dönemde değerini daha çok anlamamız beklenen sağlık, çevre ve gıda konuları sosyal bilimler perspektifinden ele alındı. 2022 yılındaki (Uluslararası) *Sosyolojinin Gözünden İstanbul Sempozyumu*’nda ise tarihi katmanları, doğası, coğrafi yerleşimi, küresel konumu ve barındırdığı yaşam imkânlarıyla eşî benzeri olmayan bir kent olan İstanbul disiplinler arası bir bakışla çok yönlü olarak tartışıldı.

Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) bölümünün bilimsel etkinlikler dizisinin dördüncüsü olan *Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi* günümüz kentlerini ve kentlilerini sosyoloji ve antropoloji disiplinlerinin perspektiflerinden anlamayı amaçlamaktadır. Kentlerdeki toplumsal ilişkilere, bireysel etkileşimlere, yapılar, planlamalara, yabancılaşmaya, anonim olmaya, topluluk dinamiklerine, yerleşim örüntülerine, akışlara, kùltürlere, uyuma, uyumsuzluğa, suça, sağlığa, inanışlara, trafiğe, nüfuslara ve bir çırpıda onlarcasını sayabileceğimiz birçok başka kavrama dair çalışmalar sosyoloji ve antropoloji literatürünün önemli kısmını oluştururlar. Kentlere dair bu tartışmalar içinde, toplumsal ve bireysel belleklerdeki devingen ve çok katmanlı bir yer olarak kent uzamı, bireylerin değişim ve dönüşüme uğradığı zengin bir biriktirme alanı olarak önemli bir araştırma konusudur. **Kent, Kùltür ve Bellek** temalı **Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi’nde**, kente dair geniş tartışmaları aşağıda içeriklerini tanıttığımız *Kent ve Toplumsal Bellek*, *Kentte Güven(siz)lik ve Suç*, *Kent, Afetler ve Toplumsal Dirençlilik*, *Kent, Doğa ve Çevresel Sorunlar* ve *Kent ve Sanat* başlıklarında ele almayı planlıyoruz.

Kent ve Toplumsal Bellek

Kentler günümüzde dinamik, çok katmanlı ve devingen yapılarıyla sadece yaşam ve iş alanı olmalarının ötesinde mukimleri için hafıza mekânlarıdır. Gün içinde kentin farklı alanlarında hareket eden, yeni karşılaşmalar, farklı deneyimler yaşayan bireyler bulundukları uzama bağlı olarak anılar, hatırlamalar biriktirirler. Bu anılar, deneyimler, tahayyüllere bağlı imgelemler kentin bireyleri arasında paylaşılr ve paylaşılan deneyimler yeniden dolaşıma girerler. Bu anlamıyla kent bireysel hatırlamanın olduğu kadar kolektif hatırlamaların da alanıdır. Benzer ve ortak hatırlamalar, yaşayanları için kenti zamanla kolektif bir tasavvurun uzamına dönüştürür. Bu perspektiften bakıldığında, hatırlamaların bireyin kimliğine etkisi, mekânlarla ve deneyimlere bağlı kolektif hafızanın inşa süreçleri ve inşası ve bu süreçlerin tartışılması antropoloji ve sosyoloji disiplinleri için de önemlidir.

Hafıza mekânları olarak kabul edebileceğimiz binalar, parklar, müzeler, anıtlar, meydanlar, eğlence mekânları, sanatsal öğeler kimi zaman karşılaşmaların tanığı, kimi zaman aracısı ve bazen de sahnesidir. Bu mekânlar, kentte hareket eden bireylerin anılar üretmesine ve bu anıları

saklamalarına katkı sağlarlar. Bu çok katmanlı yapıda göstergeler de ikamet edenler için zengin bir deneyim ortamı sunarlar. Değiş tokuş edilenler sadece emtialar değildir. Fikirler de müzakere edilir. Aynı zamanda anılar, arzular ve hayaller de değiş tokuş edilirler. Karşılaşmalara dayalı değiş tokuşlarda her seferinde yeniden üretilir ve müzakereler sonucunda değişime uğrarlar. Böylece hem kentin hafızası birikir hem de bireylerin hafızasında kentler anımsamalar ve unutmalarla yaşamını sürdürür. Kongre kentin hafızası ve bireylerin, toplulukların anılarında kent odaklı çalışmalara yer vermeyi amaçlamaktadır.

Kentte Güven(siz)lik ve Suç

Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu'nda da belirtildiği üzere, "mümkün olduğunca suç, şiddet ve yasa dışı olaylardan arındırılmış bir kent" bir kentli hakkıdır. Kentin tarihsel arka planı ile de uyumlu olan bu hak kentin kentlilere sunduğu en önemli vaatler arasında yer almaktadır. Günümüz Türkiye'sinde taşra ıssızlaşırken sağladığı iş olanakları ve rant, yarattığı modernlik ve refah imkânı sayesinde bir çekim alanı olarak kentler aynı zamanda güvenlik, güvensizlik, yasadışılık ve suç tartışmalarının da odağında yer alıyor. Kendini güvensiz hissetme halinin dezavantajlılar başta olmak üzere sosyal gruplar arasında farklılaşması ise toplumsal hayata etkin bir şekilde katılmaya engel olurken zaten var olan eşitsizlikleri de derinleştirme potansiyelini barındırıyor. Kongre güven(siz)lik ve suç kavramlarını özellikle kadına yönelik şiddet, çocuğun istismarı, yaşlılar ve kentte kadın mobilitesi ekseninde anlamaya çalışan sosyal bilim çalışmalarına yer vermek istemektedir.

Kent, Afetler ve Toplumsal Dirençlilik

Kentler mekân kullanımının düzenlenmesi, kamusal alanların dizayn edilmesi, konut yerleşimlerinin, yolların, bahçelerin, kaldırımların, geçitlerin planlanması bakımından mühendislikten, mimarlıktan, kent plancılığından, beşeri coğrafyaya değin uzanan multidisipliner ve transdisipliner uygulamaların konusudur. Fakat doğanın dengelerini umursamadan ve afetlere hazırlıksız biçimde kontrolsüzce büyüyen kentler için afetler çok uzakta değildir. Yakın geçmişte afetler genellikle fen ve mühendislik bilimleri tarafından ele alınıp değerlendirilirken insanın tutum ve davranışlarını anlamaya yönelik içeriden bakış sağlayan antropoloji ve sosyoloji disiplinlerinin de bu araştırma alanının içinde yer alması gerekliliği artık daha belirgin bir şekilde görülmektedir. İklim değişikliği ile birlikte sıklaşan ve şiddeti artan afetlere hazır olmak, afetlerin etkilerini hafifletebilmek ve afetlerden en az hasarla çıkabilmek, toplumun temel yapılarını koruyabilmek, kentlerde canlı refahını devam ettirebilmek, farklı grupların afetlerdeki ihtiyaçlarını bilebilmek, afet sonrası iyileşme süreçlerini yönetebilmek konularında yapılan çalışmalar kentlerin güçlenmesi ve afete dirençli olabilmesi için çok önemlidir. Kongre kentlerin afete toplumsal dirençlilik geliştirmesine katkı sağlayacak tartışmalara yer vermeyi amaçlamaktadır.

Kent, Doğa ve Çevresel Sorunlar

İnsanın doğayla kurduğu ilişkiler bugün Antroposen dediğimiz bir dönemece geldi. Uzun süredir doğayı tahakkümü altına alabileceğini düşünerek yaşayan insan, bugün doğaya müdahale etmesinin sonucu olan çevresel krizleri tecrübe ediyor. Sosyal bilimler alanları bir yandan çevresel yıkımdan sorumlu olanları işaret ediyor diğer yandan ormanlar, nehirler, hayvanlar ya da mantarlar vb. insan-olmayanları da toplumsal aktörler olarak tanımlayarak toplum tanımını daha kalabalık bir türler arası eşitlik bütününe doğru genişletiyor. Kentlerde yaşayan hayvanlar ve bitkilerin nüfusları, ilişki ağları, refahları toplumsal ve kültürel rolleri çalışmalara konu oluyor. Öte yandan, yoğunlaşan kent nüfusları sadece Türkiye'de değil dünyada da toplumların duygudurumlarını ve yaşam kalitesini etkilemeye devam ediyor. Sosyoloji ve antropoloji için klasik anlamda araştırma alanlarını düşündüğümüzde iklim krizi,

fosil yakıt tüketimi, enerji kullanımı gibi konular bu disiplinlerin uzağında değil. Tam tersine kalbine doğru ilerliyor. Küresel anlamda yaşanan iklim krizi sorunu yakın gelecekte toplumların yaşam şekillerini de etkileyeceğinden dolayı her iki disiplinin de merceğinde. Kongre sürdürülebilir bir gelecek ve sürdürülebilir kentler hakkındaki antropoloji ve sosyoloji çalışmalarını ele almayı amaçlamaktadır.

Kent ve Sanat

Kentler sanatçıların, sanatçı gruplarının ve sanat akımlarının mekânıdır. Müzik, heykel, resim, tiyatro, sinema, mimari dallarda sanat eserlerinin sahnesi, konusu ve esinleyicisidir. “Yüksek” sanattan popüler olana değin üretimlerin ve tüketimlerin yeridir. Sokak müziğinden, bahçelere, duvar ve sokak resimlerinden, performanslara birçok sanat biçimi kent dokusunun parçasıdır. Ayrıca kentler, müzeler, sanat galerileri, bienaller, sergiler, festivaller ve alternatif kamusal sanat alanlarına ev sahipliği yaparlar. Kentteki sanat, sanat seyircisi, severi, tüketicisi tarafından yeniden ve yeniden yorumlanır. Kongre, kentte sanat ürünleri, sanat mekânları ve sanatsal üretimleri alanlarına odaklanan çalışmalara yer vermeyi amaçlamaktadır.

Kongremiz kenti tartışırken sosyoloji ve antropoloji çalışmalarını merkezine almakla birlikte, şehir ve bölge planlamadan, mimarlığa, güzel sanatlardan, beşerî coğrafyaya dek kentle ilgilenen diğer disiplinlerden araştırmalara da açıktır.

Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi: Kent, Kültür ve Bellek başlıklı toplantımızın sosyal bilimciler ve kentle ilgilenen diğer çalışma alanlarından bilim insanları için heyecan verici ve verimli bir buluşma olmasını diliyoruz.

Özet Gönderme ve Önemli Tarihler

Kongre’de kabul edilen ve sunulan bildirilerin özetleri bildiri özet kitapçığında yayımlanacaktır. Kongre’den seçilen bildirilerin bir kitap olarak basılması da ayrıca değerlendirilmektedir. Bildiri özetlerinin 250-300 kelime aralığında olması ve çağrı metni ekinde yer alan Başvuru Formu ile **14 Şubat 2025 tarihine** kadar kongre sekreteryasına gönderilmesi gerekmektedir. Katılımcıların bildirilerini 20 dakikayı geçmeyecek süre ile sözlü olarak sunmaları beklenmektedir. Kongre’nin dili Türkçedir ve yüz yüze yapılacaktır. Kongre’ye katılım ücretsizdir.

Bildiri Değerlendirme Süreci

Bildiriler sekreterya tarafından şekil anlamında kontrol edildikten sonra düzenleme kurulu tarafından Bilim Kurulu’ndan konuyla ilgili iki hakeme gönderilir. Hakemler, kendilerine gelen bildirileri, bildiri özeti değerlendirme formuna göre, çift taraflı kör hakemlik ilkesi gereğince yazar ve kurum isimlerini görmeksizin değerlendirirler. Hakemler tarafından hazırlanan rapora göre ret ya da kabul kararı verilir.

Not: Kongre ÜAK Doçentlik kriterlerini karşılamaktadır.

KONGRE İÇİN ÖNEMLİ NOTLAR

Önemli Tarihler :

Sempozyum Tarih ve Saati : 08-09-10 Mayıs 2025
Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi : 14 Şubat 2025
Değerlendirme Sonuçlarının İlanı : 10 Mart 2025
Sempozyum Programının İlanı : 28 Mart 2025

Kongreyi Düzenleyen :

İstanbul Beykent Üniversitesi / Sosyoloji (EN) Bölümü

Bildiri Gönderimi ve İletişim (Kongre Sekretaryası):

Gönül KARABOLU, *Araştırma Görevlisi*, gonulkarabolu@beykent.edu.tr
Nur ÖZER, *Dr. Araştırma Görevlisi*, nurkucukdogan@beykent.edu.tr

KONGRE KURULLARI

Kongre Düzenleme Kurulu (Alfabetik sıraya göre):

Abdurrahman YILMAZ, *Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü*

Alim Koray CENGİZ, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Antropoloji Bölümü*

Burak KESGİN, *Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü*

Ebru BİNGÖL, *Doç. Dr. İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü*

Nihan BOZOK, *Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü*

Kongre Bilim Kurulu Üyeleri (Alfabetik sıraya göre):

Abdurrahman YILMAZ, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Ahmet Erkan KOCA, *Prof. Dr. Zonguldak B. Ecevit Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Ahmet YAŞAR, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Tarih Bölümü*

Akile GÜRSOY, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Ali ŞEYLAN, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniv. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü*

Alim Koray CENGİZ, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Antropoloji Bölümü*

Aslı TELSEREN ÖMEROĞLU, *Doç. Dr. Doğuş Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Aylin ERASLAN, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Antropoloji Bölümü*

Burak KESGİN, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (TR) Bölümü*

Burcu TEKAÜT ÇAL, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniv. Sosyoloji (TR) Bölümü*

Cem Doğan YAŞAT, *Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Derya AVCI DURSUN, *Dr. Araştırma Görevlisi, Beykent Üniv. Sosyoloji (TR) Bölümü*

Ebru BİNGÖL, *Doç. Dr. İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü*

Eda YİĞİT, *Dr. Bağımsız Küratör ve Araştırmacı,*

Ercan GEÇGİN, *Doç. Dr. Niğde Ömer Halis Demir Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Halime Ünal REŞİTOĞLU, *Prof. Dr. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniv. Sosyoloji*

Hatice Yaprak CİVELEK, *Prof. Dr. Anadolu Üniv. Sosyoloji Bölümü*

İnci USER, *Prof. Dr. Acıbadem Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Mehmet BOZOK, *Doç. Dr. Maltepe Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Melis OĞUZ ÇEVİK, *Doç. Dr. Gebze Teknik Üniv. Şehir ve Bölge Planlama Bölümü*

Metin Ayışığı, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Tarih Bölümü*

Mustafa ÇAPAR, *Prof. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Antropoloji Bölümü*

Nihan BOZOK, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Nur ÖZER, *Dr. Araştırma Görevlisi, Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Oğuz MAKAL, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Radyo, Tel. ve Sinema (Türkçe) Bölümü*

Özer ÖZBOZDAĞLI, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Tarihi Bölümü*

Pınar KARABABA DEMİRCAN, *Doç. Dr. İstanbul Topkapı Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Rabia Ebrar AKINCI, *Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniv. Antropoloji Bölümü*

Savaş ARSLAN, *Prof. Dr. Dokuz Eylül Üniv. Film Tasarımı ve Yönetmenliği Bölümü*

Uğur KÖMEÇOĞLU, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Yüksel KIRIMLI, *Prof. Dr. İstanbul Üniv. Antropoloji Bölümü*

Zeynep BAYKAL, *Dr. İstanbul Topkapı Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*